

DECIZIE

29 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Iuliana Oprea, Ala Cobăneanu,
Galina Stratulat, Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de reprezentantul Comisiei Naționale de Integritate, Cotorobai Svetlana,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul lui Serafim Urechean, avocatul Viorel Savva împotriva Comisiei Naționale de Integritate cu privire la anularea actului administrativ,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015

c o n s t a t ă:

La data de 02 iulie 2015 reprezentantul lui Serafim Urechean, avocatul Viorel Savva a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Naționale de Integritate cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a menționat că, actul de constatare nr.03/219 din 18 iunie 2015 este ilegal, neîntemeiat, deoarece Comisia Națională de Integritate la emiterea actului de constatare a interpretat eronat normele Legii cu privire la conflictul de interese nr.16 din 15 februarie 2008 (în continuare – Legea nr.16/2008).

Susține că, folosirea automobilului de serviciu de către președintele Curții de Conturi în scopul deplasării la evenimentul „Balul de Primăvară”, organizat de revista „Aquarelle” la data de 16 aprilie 2015, în incinta restaurantului „Mi Place”, unde a reprezentat instituția a cărei președinție o deține, nu reprezintă încălcarea regimului juridic al conflictului de interese, deoarece art.2 din Legea nr.16/2008 prevede noțiunea de conflict de interese și interese personale.

Menționează că, a dat curs invitației în calitate de președinte al Curții de Conturi, care a parvenit la sediul instituției și că la evenimentul organizat, au participat și alți înalți oficiali, persoane cu funcții publice și funcții de demnitate publică.

Solicită anularea actului de constatare nr.03/219 din 18 iunie 2015 prin care s-a dispus constatarea încălcării regimului juridic al conflictului de interese de către Serafim Urechean, președintele Curții de Conturi, exprimată prin nedeclararea în termenul și modul stabilit despre conflictul de interese manifestat prin folosirea

automobilului de serviciu de model Skoda Superb cu numărul de înmatriculare RMP 027, în interes personal.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 august 2015 s-a respins acțiunea ca nefondată.

Prima instanță a reținut că, invitația expediată de „Aquarelle”, a fost adresată lui Serafim Urechean, nefiind indicat statutul sau funcția acestuia, fapt ce denotă că invitația la evenimentul din 16 aprilie 2015, petrecut la orele 19:00, este una personală, adresată reclamantului în calitatea sa de persoană fizică notorie. „Balul de Primăvară” a avut loc la ora 19:00, însă potrivit foii de parcurs nr. BM 856190 pentru perioada 14 aprilie 2015 – 24 aprilie 2015, care cuprinde și data evenimentului, sosirea în garaj a automobilului de model Skoda Superb cu numărul de înmatriculare RMP 027 este notată cu ora 17:30, or potrivit surselor mass-media, Serafim Urechean a fost observat urcându-se în automobilul dat la orele 21:30, ceea ce indică prezența intereselor personale prin folosirea automobilului de serviciu de către președintele Curții de Conturi, adică a folosit automobilul de serviciu în afara orelor de serviciu.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015 s-a admis apelul declarat de reprezentantul lui Serafim Urechean, avocatul Viorel Savva, s-a casat hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 august 2015 și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis acțiunea înaintată de reprezentantul lui Serafim Urechean, avocatul Viorel Savva împotriva Comisiei Naționale de Integritate cu privire la anularea actului administrativ, s-a anulat actul de constatare nr.03/219 din 18 iunie 2015 prin care s-a dispus constatarea încălcării regimului juridic al conflictului de interese de către Serafim Urechean, președintele Curții de Conturi, exprimată prin nedeclararea în termenul și modul stabilit despre conflictul de interese manifestat prin folosirea automobilului de serviciu de model Skoda Superb cu numărul de înmatriculare RMP 027, în interes personal.

Instanța de apel a reținut că, invitația pentru participarea la evenimentul organizat de revista mondenă „Aquarelle”, a fost recepționată și înregistrată ca document de intrare cu nr. 424 din 09 aprilie 2015 conform fișei nr. 20670, iar potrivit răspunsului organizatorilor evenimentului „Balul de Primăvară”, s-a comunicat că Serafim Urechean a fost invitat în calitate de președinte al Curții de Conturi și la evenimentul organizat au participat și alți înalți oficiali, persoane cu funcții publice și funcții de demnitate publică. Folosirea automobilului de serviciu în situația dată nu este legată de un interes personal ori al persoanelor apropiate, ci pentru interesul de serviciu și în sensul art.2, art.3, art.5, art.9 din Legea nr.16/2008, folosirea automobilului de serviciu de către Serafim Urechean în calitate de președinte al Curții de Conturi, pentru deplasarea la evenimentul „Balul de Primăvară”, reprezentând instituția în interes de serviciu nu constituie o încălcare a regimului juridic al conflictului de interese.

La data de 18 martie 2016, reprezentantul Comisiei Naționale de Integritate, Cotorobai Svetlana a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015 solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel nu a aplicat legea materială care trebuia aplicată și a aplicat legea materială care nu trebuia aplicată.

Susține că, invitația de la revista mondenă „Aquarelle” înregistrată sub nr.424 din 09 aprilie 2015 conform fișei 20670, a fost destinată pentru Serafim Urechean ca persoană fizică, deoarece în ea nu este specificată calitatea ultimului ca președinte al Curții de Conturi, iar potrivit răspunsului organizatorilor balului „Aquarelle”, invitația nu este un document oficial de corespondență și nu a fost supusă înregistrării în registru de ieșire a corespondenței.

Menționează că, interesele și atribuțiile Curții de Conturi sunt incompatibile cu subiectul evenimentului organizat, iar prezența intimatului la această festivitate nu a promovat într-un careva mod interesul public, activitatea Curții de Conturi sau poziția și importanța acesteia în societate.

Invocă faptul că, „Balul de Primăvară” a avut loc la ora 19:00, însă potrivit foii de parcurs nr. BM 856190 pentru perioada 14 aprilie 2015 – 24 aprilie 2015, care cuprinde și data evenimentului, sosirea în garaj a automobilului de model Skoda Superb cu numărul de înmatriculare RMP 027 este notată cu ora 17:30, or potrivit surselor mass-media, Serafim Urechean a fost observat urcându-se în automobilul dat la orele 21:30, ceea ce indică prezența intereselor personale prin folosirea automobilului de serviciu de către președintele Curții de Conturi, adică a folosit automobilul de serviciu în afara orelor de lucru, fiind întreținut din mijloace financiare publice, în interese personale.

Studiind materialele dosarului, Colegiului civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de reprezentantul Comisiei Naționale de Integritate, Cotorobai Svetlana urmează a fi respins, menținută decizia instanței de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Potrivit art. 442 alin.(1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Din materialele cauzei se desprinde că, la data de 18 iunie 2015 Comisia Națională de Integritate a emis actul de constatare nr.03/219 prin care s-a dispus constatarea încălcării regimului juridic al conflictului de interese de către Serafim Urechean, președinte al Curții de Conturi, exprimată prin nedeclararea în termenul și modul stabilit despre conflictul de interese manifestat prin folosirea automobilului de serviciu de model Skoda Superb cu numărul de înmatriculare RMP 027, în interes personal; transmiterea actului de constatare Centrului Național Anticorupție, pentru aplicarea sancțiunii prevăzută de art.313² din Codul contravențional; comunicarea actului de constatare dlui Serafim Urechean. (f.d. 10-11)

Verificând legalitatea deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015 prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul constată că actele de dispoziție judecătorești menționate au fost emise cu respectarea normelor de drept material și procedural pertinente.

Conform art. 25 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, instanța de contencios administrativ este în drept să se pronunțe, în limitele competenței sale, din oficiu sau la cerere, și asupra legalității actelor sau operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii actului administrativ contestat.

Colegiul conchide că, Serafim Urechean deținând funcția de președinte al Curții de Conturi, cade sub noțiunea de subiecți ai declarării intereselor personale, or dispozițiile art.3 alin.(1) lit. a) din Legea nr.16/2008 în raport cu anexa din Legea nr.199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică stabilește că președinte al Curții de Conturi reprezintă o funcție de demnitate publică, respectiv Serafim Urechean este subiect al declarării intereselor personale.

Astfel, Colegiul supunând controlului condițiile de legalitate a actului administrativ contestat reține că, invitația la evenimentul „Balul de Primăvară”, organizat de prima revistă pentru femei „Aquarelle” la data de 16 aprilie 2015, ora 19:00 (f.d. 13), înregistrată sub nr.424 din 09 aprilie 2015 conform fișei 20670, a fost destinată pentru Serafim Urechean, deoarece aceasta a fost expediată în adresa Curții de Conturi, fiindu-i destinată nu ca persoană fizică, însă ca președinte al Curții de Conturi, or din informația de pe poșta electronică expediată pe numele reprezentantului lui Serafim Urechean, avocatul Viorel Savva (f.d.19) se conchide că Serafim Urechean a fost invitat în calitate de președinte al Curții de Conturi ca invitat de onoare. Respectiv, argumentul precum că acesta a fost invitat ca persoană fizică nu se reține.

Conform foii de parcurs nr. BM 856190 pentru perioada 14 aprilie 2015 – 24 aprilie 2015 (f.d.36), care cuprinde și data evenimentului, de automobilul de model Skoda Superb cu numărul de înmatriculare RMP 027 a beneficiat Serafim Urechean, însă după cum s-a constatat mai sus, Serafim Urechean a fost invitat în calitate sa de președinte al Curții de Conturi ca invitat de onoare și nu ca particular, respectiv în această calitate avea dreptul de a se folosi de bunurile proprietății publice, nefiind aplicabile în speță art.5 alin.(3) lit. c) din Legea nr.16/2008.

Colegiul conchide că Serafim Urechean, în calitate de președinte al Curții de Conturi utilizând automobilul de model Skoda Superb cu numărul de înmatriculare RMP 027 în afara orelor de serviciu, la evenimentul „Balul de Primăvară” nu a manifestat interese personale.

Colegiul ajunge la concluzia că, Comisia Națională de Integritate eronat a constatat încălcarea regimului juridic al conflictului de interese de către Serafim Urechean, președinte al Curții de Conturi, exprimată prin nedeclararea în termenul și modul stabilit despre conflictul de interese manifestat prin folosirea automobilului de serviciu de model Skoda Superb cu numărul de înmatriculare RMP 027 în interes personal, deoarece, cum s-a constatat mai sus, Serafim Urechean a fost invitat în calitate de președinte al Curții de Conturi, ca persoană notorie la evenimentul „Balul de Primăvară”, organizat de prima revistă pentru femei „Aquarelle” la data de 16 aprilie 2015, ora 19:00.

Colegiul reține că, persoana cu funcție de demnitate publică trebuie să ducă o viață exemplară în afara instituției și în interiorul acesteia. El trebuie să se

poarte în public cu sensibilitatea și autocontrolul cerute funcției încredințate, deoarece manifestarea unui temperament nechibzuit afectează negativ desfășurarea activității și nu corespunde demnității funcției deținute. De aceea, el trebuie să facă diferența dintre modurile adecvate și cele neadecvate de a uza de prestigiul funcției sale și este neadecvat ca să se folosească sau să încerce să se folosească de poziția sa pentru a obține un avantaj personal sau un tratament preferențial de orice fel.

Astfel, argumentele reprezentantului recurentului precum că la evenimentul menționat supra au mai participat și alți înalți oficiali, persoane cu funcții publice și funcții de demnitate publică, nu pot fi reținute de Colegiu, deoarece prezența acestora nu stabilește existența intereselor personale din partea intimatului, or art. 2 din Legea nr.16/2008 definește interes personal ca fiind orice interes, material sau nematerial, al persoanelor prevăzute la art.3 care rezultă din necesitățile sau intențiile personale ale acestora, din activități care altfel pot fi legitime în calitate de persoană privată, din relațiile lor cu persoane apropiate sau persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile personale cu partide politice, cu organizații necomerciale și cu organizații internaționale, precum și care rezultă din preferințele sau angajamentele acestora. Respectiv, instanța de apel corect a apreciat că prezența lui Serafim Urechean în calitate de președinte al Curții de Conturi la evenimentul „Balul de Primăvară” este compatibilă cu interesele și atribuțiile instituției a cărei președinție o deține, or art. 9 alin. (4) în concordanță cu art. 14 alin. (1) lit. e) din Legea Curții de Conturi nr. 261 din 05 decembrie 2008 prevede că, Curtea de Conturi poate coopera, după caz, cu instituții de audit naționale sau cu organizații profesionale.

Nu pot fi reținute alegațiile reprezentantului recurentului potrivit cărora instanța de fond corect a ajuns la concluzia că, folosirea automobilului de serviciu de către președintele Curții de Conturi pentru deplasarea la evenimentul „Balul de Primăvară” unde a reprezentat instituția a cărei președinție o deține reprezintă o încălcare a regimului conflictului de interese, or așa cum s-a stabilit mai sus, Serafim Urechean a fost invitat la eveniment în calitate de președinte al Curții de Conturi, iar folosirea automobilului de serviciu, la evenimentul menționat supra, nu reprezintă un interes personal. Respectiv, Serafim Urechean a coordonat invitația respectivă, fiind supusă înregistrării ca document de intrare.

Reieșind din cele reflectate supra, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă faptul că instanța de apel corect a aplicat normele de drept material, ceea ce în fond a dat o apreciere justă circumstanțelor cauzei, iar argumentele invocate de recurent în cererea de recurs în acest sens sunt nefondate și în raport cu prevederile dispozițiilor art. 25 alin. (1) lit. b) din Legea contenciosului administrativ ajunge la concluzia că instanța de apel a examinat circumstanțele respective deplin prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă oferind o apreciere justă acestor împrejurări.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, decizia instanței de apel este întemeiată, a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă a tuturor probelor și stabilirea completă a circumstanțelor cauzei, iar argumentele invocate în recursul declarat de reprezentantul Comisiei Naționale de Integritate, Cotorobai Svetlana

nu și-au găsit justificare, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de reprezentantul Comisiei Naționale de Integritate, Cotorobai Svetlana.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul lui Serafim Urechean, avocatul Viorel Savva împotriva Comisiei Naționale de Integritate cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Oleg Sternioală